

Razgovor s Williamom Labovom¹

Htio bih započeti ovaj razgovor time što bih vas pitao o jednoj lingvističkoj varijabli. Izgovarate li svoje prezime [læbov] ili [ləbav]?

WL: [læbov]

Studentu koji se želi uputiti u sociolingvistiku te koji hoće više i bolje razumijeti doprinos Williama Labova, koje biste mu knjige i studije savjetovali da pročita?

WL: Pa, Sociolinguistic Patterns iz 1972. je još uvijek aktualna knjiga, posebno poglavlje o jeziku u društvenome kontekstu. Onda su tu i knjige Principles of Linguistic Change, u dva sveska, objavljene 1994. i 2001., dok se treći dio nadam dovršiti ove godine. Također, uskoro se spremamo objaviti i drugo izdanje knjige The Social Stratification Of English in New York City, inače objavljene 1966. godine. To bi ove godine trebao objaviti Cambridge.

A što ulazi u drugo izdanje?

WL: U drugome će izdanju biti velik broj dodataka te mnogo komentiranih dijelova prvoga izdanja. U svakome će trenutku Labov iz 2006. gledati Labovu iz 1966. preko ramena i komentirati što se u međuvremenu dogodilo te koji je značaj tih promjena. A ujedno ću dodati i zaključno poglavlje koje donosi suvremeni osvrt na studiju govorne zajednice. To će biti recenzija oko 37 različitih studija koje su uslijedile nakon te knjige iz 1966. godine.

U svojem eseju "How I got into linguistics, and what I got out of it" pišete da ste se počeli baviti lingvistikom, dijelom i zato kako biste u nju unijeli i nešto empirizma. Možete li komentirati kakvo je bilo stanje s lingvistikom kad ste vi bili pred diplomom u ranim 60-im godinama prošloga stoljeća?

WL: Pa, što sam točno rekao bilo je da bih razvio empirijsku lingvistiku temeljenu na onome što ljudi stvarno govore. Sam termin empirizam nekim ljudima vuče na skepticizam prema apstrakcijama te tvrdokorni pristup podacima, a to nije ni najmanje način koji sam ja primjenjivao. Ideja je od početka bila da je jezik apstraktni objekt te ga se mora onda i tretirati s ap-

>>

129

ANTE PAVLOV
Razgovor
s Williamom
Labovom

DISKREPANCIJA
SIJEČANJ 2008.
SVEZAK 9 | 13 BROJ

¹ Preuzeto iz: Journal of English Linguistics 34: 4, December 2006, (332-351). Razgovor je velikim dijelom skraćen, u nadi da će iznijeti samo najosnovnije crte o Williamu Labovu kako bi potaknuo na daljnje istraživanje djela ovoga velikoga lingvиста. Razgovor s Williamom Labovom je vodio Matthew J. Gordon, 19. srpnja 2006.

»

130

ANTE PAVLOV
*Razgovor
s Williamom
Labovom*

DISKREPANCIJA
SIJEČANJ 2008.
SVEZAK 9 | 13 BROJ

strakcijama. Pitanje je, dakle, na koje se informacije možemo osloniti? Kako možeš znati kada si u pravu, a kada si u krivu? Isprva sam vidio lingvistiku kao područje spajanja mladih ljudi raznih uzbudljivih ideja koji se strastveno prepucavaju, ali bez ikakvog načina da dokažu da je itko od njih u pravu. Ljudi su se tada ponašali kao da im ne trebaju izravni dokazi, kakve npr. imate u medicini te da možete producirati informacije i teoriju direktno iz glave. Tako da sam pomislio kako bi bilo itekako moguće pogurnuti ovu disciplinu u malo znanstvenije područje time da bi je preorijentirali na korištenje jezika u svakodnevnom životu.

A danas, kad danas promotrimo sociolingvistiku, koji su danas najizraženiji istraživački trendovi?

WL: Na polju nam se fonetike uvijek činilo da postoji određeni sukob između artikulacijskih objašnjenja i akustičkih mjerenja te da su se mnoge promjene koje smo opisali našle u proučavanju artikulacije. Razvoj ultraglasa je nova mogućnost prilikom čega možemo proučavati pomake jezika te sve ono što leži iza ovih principa. Porast povijesnoga korpusa, npr. nekih gradova, pružio nam je mogućnost da proučavamo promjenu tih principa kroz vrijeme. Tako npr. možemo gledati razvoj prostornih argumenata i dijalektologije, što je jako zanimljivo područje. Jednako tako je važan i razvoj etnografije, temeljite studije ljudskoga ponašanja od strane istraživača poput Eckerta, Daytona i Mendoza-Denton. Čini mi se da je potrebna integracija svih ovih područja u jedno, a da to ovisi o konceptu govornih zajednica kao nadprožimajuće društvene stvarnosti. Društvena činjeničnost – to da jezik postoji u zajednici, a ne samo pojedincu – je naš temeljni interes proučavanja. Jednako je tako naš temeljni interes proučavanja i to kako je taj društveni obrazac shvaćen od strane pojedinca te načini na koje se s vremenom mijenja.

Ima li, po vašem mišljenju, sociolingvističkih područja istraživanja koja su danas slabije istražena?

WL: Mislim da nam glavni cilj treba biti ohrabriti ljude da se bave istraživanjima velikih gradova. Najveći dio onoga što smo naučili dolazi iz proučavanja velikih gradova izvan Sjedinjenih Država, kao što su Norwich, Helsinki, Kopenhagen, Panama City, Rio de Janeiro, Aman, Tehran, Tokyo i Seul. Moramo ohrabriti istraživače da proučavaju zajednicu kao cjelinu tako da bismo mikrostudije pojedinaca mogli razumjeti u širim okvirima. Ako pogledate Sjedinjene Države, malo je gradova bilo do sada proučavano s reprezentativnim uzorcima, možda čak i manje nego bi se to očekivalo s obzirom na strahovit proboj sociolingvistike posljednjih desetljeća.